15

Colecția POVESTIRI ȘTIINȚIFICO-FANTASTICE

MIRCEA ȘERBAN

Ghidul din LUNĂ

EDITATĂ DE REVISTA
ȘTIINȚĂ ȘI TEHNICĂ

MIRCEA ŞERBAN

GHIDUL DIN LUNĂ

*

Colecţia "Povestiri Ştiinţifico-Fantastice"
15

Cele povestite mai jos s-au întâmplat întocmai la începutul veacului ai XXVI-lea, cam prin anul 2520, când pământenii încetaseră să se mai preocupe de satelitul lor, Luna, pentru a cărei cucerire se făcuse la timpul său atâta vâlvă şi se depuseseră atâtea eforturi, ajunsese să fie dată uitării. Întorşi la romantism, doar poeţii o mai cântau asemănându-i răceala cu indiferenţa distantă a prea frumoasei fete iubite. Cât despre oamenii de ştiinţă, ei, ca şi în trecut, nu-şi pierdeau vremea admirând-o. Pentru ei, faptul de a o fi cucerit n-a însemnat decât primul pas: cucerirea spaţiului interplanetar. O dată ajunşi aici, ei şi-au îndreptat privirile spre alţi „luceferi”. Marte, cu redusa lui cantitate de atmosferă şi apă, i-a ademenit totuşi mai mult. Acesta era, privit în linii mari, stadiul marilor descoperiri cosmografice. Să lăsăm însă marile evenimente. Să intrăm direct în miezul faptelor ce ne interesează.

Aşadar, ne aflăm în Londra anului 2520, în mijlocul străvechiului Trafalgar Square, în cartierul marilor redacţii. O clădire uriaşă, cu peste 80 de etaje, străjuieşte împrejurimile ca un bloc masiv de piatră. Fără nici un artificiu de ornament, clădirea este un reuşit model al artei cubiste. Şi în pătratul enorm al faţadei, un alt pătrat mai mic ca dimensiune, având totuşi latura de 50 m, se înscrie cu mii de becuri. Este ecranul prin care redacţia informează publicul curios despre ultimele ştiri şi telegrame mai importante. Acum becurile sunt stinse.

Nu e nimic important de semnalat. În curând se va face reclama unor produse de larg consum. Aceasta însă la ora 20. Deocamdată ecranul e liber. Mulţimea în plimbare, umple străzile. Ca întotdeauna, răcoarea serii de vară îmbie la plimbări. Omul preistoric sau chiar pitecanthropul-strămoş se bucura, cred, la fel de mult de boarea răcoroasă a serilor de vară ca şi strănepoţii lor din anul 2520. Din acest punct de vedere, omenirea nu a făcut niciun progres. Era atomică nu a schimbat cu nimic predilecţia perechilor de îndrăgostiţi pentru locurile mai puţin luminate. Şi, în ciuda aerului condiţionat din case, bătrânică de colo a aşteptat nerăbdătoare sosirea serii ca să poată ieşi cu căţeluşa ei preferată pe stradă. Mai sunt destule asemănări cu obiceiurile de acum 5—600 de ani. Poate că pe drept cuvânt, deşi i-au luat-o în nume de rău, profesorul de fizică – un bătrânel simpatic – a găsit nimerit să spună în faţa studenţilor că, deşi s-au făcut progrese uimitoare în domeniul ştiinţei şi al tehnicii, roata a rămas tot rotundă. Şi a avut dreptate. Omenirea, viaţa în general, toate sunt în veşnică schimbare. Evoluţia, ca şi materia, nu cunoaşte limită. Unele adevăruri elementare, principiile de baza, însă, rămin să dăinuie peste veacuri. Dar să lăsăm filosofia. Ce se vede pe ecran? Se publică o telegramă. Din jocul becurilor aprinse se poate citi:

EDIŢIE SPECIALA

"Din cauza unei defecţiuni survenite în timpul zborului astronava „M0NDIAL-PAX-I18" a trebuit să facă o escală de 10 ore pe Lună. Profitând de răgazul acestei întreruperi, inginerul Vrob Lim împreună cu soţia sa, şi profesorul Samov Vigor au făcut o incursiune prin împrejurimi.

Poposind în valea masivului Copernic, la distanţă egală de cca. 5 km de vârful lui Lenin şi piscul lui Lincoln, cei

trei pasageri ai astronavei au descoperit o piatră funerară de pe care se putea desluşi următorul epitaf:

„AICI ÎŞI DOARME AL DOILEA SOMN...”

Restul textului rămânea indescifrabil din cauza tocirii pietrei.

Descoperirea mormântului ca şi tâlcul ce putea fi ascuns în cuvintele epitafului au dat loc la numeroase discuţii şi presupuneri. Vechimea monumentului se apreciază, la 500 de ani.

Promitem cititorilor noştri că îi vom ţine în curent cu această interesantă descoperire. În plus, redacţia noastră consideră că-şi face o firească datorie, instituind o anchetă răsplătită printr-un mare premiu ce se va acorda aceluia în stare dezlege misterul mormântului din Lună".

Mulţimea curioasă începu să comenteze ştirea. Existenţa unui mormânt în Lună cu un epitaf lipsit de sens la prima citire aţâţase şi mai mult curiozitatea atât de dezvoltată la omul modern. Adăugaţi la aceasta şi marele premiu oferit de redacţia ziarului şi veţi înţelege că nu era lucru uşor să laşi să treacă neobservată noutatea zilei. După cum vedeţi, presa îşi îndeplinea, cu aceeaşi modestie caracteristică, datoriile sale ca şi în mileniul trecut.

Adevărata difuzare a ştirii în întreaga lume se făcu însă peste câteva clipe, anuntându-se acelaşi text prin radio-televâziune, iar ziarele de dimineaţă i-au rezervat câteva coloane din pagina I.

*

*   *

În acelaşi timp, ştirea fu difuzată şi la Moscova.

Studentul Efim Morov locuia pe Bd. „A 600-a aniversare” În clădirea înaltă de la nr. 48. De la fereastra locuinţei sale privea gânditor la splendida panoramă a cartierului din nordul Moscovei. Imobile cu terase pentru

staţii de elicoptere se înşirau până în centrul oraşului, permiţând sensul unic al decolărilor şi aterizărilor „pe dreapta”. Reglementarea circulaţiei o îndeplinea uriaşa săgeată roşie indicatoare a direcţiei de zbor, care se aprindea în mod automat la cea mai mică întunecare, funcţionând pe baza unei celule fotoelectrice.

Morov privea nepăsător acest circuit continuu de vehicule aeriene, când radioul anunţa ştirea descoperirii din Lună. Subiectul îl interesa. Cu atât mai mult, cu cât îşi propuse să-şi susţină lucrarea de diplomă cu subiectul istoric „Cucerirea spaţiului interplanetar”.

Avea o bogată documentaţie asupra acestei teme şi se credea în stare să încerce chiar să dezvăluie misterul întregii probleme. Premiul redacţiei nu-l lăsa nepăsător, dar mai mult îl interesa reuşita pentru a-şi ridica, în felul acesta, valoarea lucrării de diplomă.

În primul moment se gîndi să ceară redacţiei lămuriri suplimentare. Găsi însă că era de prisos. Nimeni nu-i putea spune mai mult. Toate elementele problemei i-au fost date. Doar cu acestea trebuia s-o rezolve. În sinea sa se socotea chiar obligat să participe într-un fel la rezolvarea problemei.

*
*   *

Morov citea pentru a nu ştiu câta oară textul din ziar. Îl învăţase pe dinafară. Un singur lucru i se părea valoros: epitaful „Aici îşi doarme al doilea somn…”

S-ar putea să fie o figură de stil. Cu siguranţă că aşa este. Dar prea departe de adevăr nu putea fi. Nimeni nu scrie neadevăruri pe un simplu mormânt izolat. Da, pe mormintele pompoase ale celor mari se scriau de obicei ipocrizii. Deci acel om şi-o fi avut viaţa împărţită în două. Ce sens să dea cuvântului „somn”? Din moment ce acum e mort, iar după cum scrie în epitaf „la al doilea somn”, logic ar fi ca omului să i se fi întâmplat ceva în timpul

vieţii. Ceva ca o moarte… ca o moarte… ca un somn lung.

Un somn lung… Citise undeva povestea unui om care dormise zeci de ani în urma urnii accident. Da, citise într-adevăr, dar unde? Unde?

La biblioteca „Lenin”, pe cât i se părea, într-un manuscris rămas de la un scriitor. Îl răsfoise cu prilejui documentării asupra subiectului de teză. Da. Îşi amintea perfect. La bibliotecă, acolo trebuia să-l caute…

*
*   *

A doua zi, Morov intră în marea sală de lectură a bibliotecii „Lenin” să caute manuscrisul. Îl găsi imediat.

Cititorul e poate curios să cunoască procedeul modern care permite găsirea unei opere literare în lungul şir de titluri dintr-o vastă bibliotecă. E foarte simplu.

În locul funcţionarei de la fişier există un mic „creier electronic”, pe butoanele căruia trebuie să înregistrezi numele autorului şi titlul lucrării. Cifrul de recunoaştere sub care figurează lucrarea îl primeşti drept răspuns, în mod automat, într-o clipă.

Se întâmplă însă că nu cunoşti titlul în întregime sau chiar numele autorului. Aşa cum, de altfel, se întâmplase cu Morov. În asemenea caz, nu ai de făcut altceva decât să enunţi datele problemei. Morov înregistra apăsând pe butoanele maşinii următoarele noţiuni:

MANUSCRIS + + NEPUBLICAT + + LIMBA RUSA + + + + ASTRON AUT IC A + +

Pentru titlu lăsă spaţiu liber nemarcat, întrucât nu-l cunoştea. Într-o clipă, în urma declanşării şi funcţionării electronice, maşina îi prezenta din cele 200.000 de titluri care figurau la secţiunea astronautică, doar şase răspunsuri. În fiecare dintre el e era vorba despre o

lucrare rămasă în manuscris, nepublicată, tratând despre astrenautică, în limba rusă. Morov le străbătu în viteză şi se opri asupra unuia, purtând indicativul M-106.514, pe care-l recunoscu drept lucrarea pe care o mai citise.

Cu indicativul imprimat de maşina electronică, Morov intră în sala de lectură, în cabina spaţioasă pe care şi-o alese. Aici, pe pupitrul la care se aşeză, formă la un mic aparat numărul şi litera aflată, întocmai cum ai forma un număr de telefon şi imediat ecranul televizor din faţa sa se ilumina înfăţişând prima pagină filmata a operei cerute. Din această clipă, cititorul poate „răsfoi” filmul înainte, poate reveni asupra paginilor din urmă sau poate să-l oprească în loc, după cum doreşte, să citească lucrarea. La sfârşitul lecturii este suficient să răsuceşti butonul, închizând contactul, pentru ca emisiunea televizionării cărţii să înceteze.

O asemenea bibliotecă poate cuprinde milioane de lucrări literale şi ştiinţifice, poate primi mii de cititori, deservindu-i pe toţi deodată, în mod automat. Cititorii pot cere să li se servească tot pe calea televiziunii, lucrări la domiciliu sau chiar la locul lor de muncă, atunci când este nevoie de o documentare mai profundă asupra unei teme reclamate de producţie. Un singur om supraveghează buna funcţionare a întregii instalaţii. Programul său de lucru este de patru ore zilnic… Iată deci că Morov găsise aici ceea ce-i trebuia pentru dezlegarea tainei din Lună.

*

*   *

Cu manuscrisul romanului neterminat al scriitorului rus Frolov, Efim îşi completă datele problemei. Se părea că găsise chiar rezolvarea. Manuscrisul, aparţinând veacului al XXI-lea, pomenea în prefaţă că subiectul este luat din realitate şi că autorul trăise o parte a povestirii ca martor ocular. Tot în prefaţă se mai arăta că, impresionat de

întâmplare, căutase să urmărească firul de-a lungul anilor şi că făcuse cunoştinţă cu cel mai apropiat prieten al eroului. Prietenul îi promisese că-i va pune la dispoziţie şi un jurnal cu înseninări zilnice, ceea ce avea să-l ajute la terminarea romanului.

Moartea scriitorului, unica scuză obiectivă în ochii lui Morov, lăsă însă lucrurile neterminate. Din păcate, acţiunea romanului se opreşte la jumătatea drumului. Şi fără confirmarea a ce ar trebui să existe în cealaltă jumătate, concluzia lui putea fi trasă.

Până atunci, Morov se apucă să citească plin de atenţie manuscrisul lui Frolov.

În faţa sa se proiecta un manuscris îngrijit, destul de citeţ, pe care biblioteca „Lenin” îl primise în păstrare de la casa-muzeu în care locuise scriitorul rus Frolov. Acesta era textul pe care, din pornirile sale de a răscoli trecutul, Efim Morov se ambiţionase în urmă cu un an să-l citească până la capăt. I se păru foarte interesant. Oglindea o întreagă epocă istorică aşezată la temelia societăţii în care trăiau astăzi contemporanii săi, oamenii veacului al XXVI-lea. Îşi aminti că-i admirase mult pe acei strămoşi din preajma anului 2000 pentru atitudinile lor pline de încredere în viitor. Acum, viitorul devenise prezent, prin scurgerea neînduplecată a timpului. Iar faptele arătau limpede că acei oameni pe care autorul îi descrie în timpul unei traversări a Atlanticului avuseseră deplină dreptate în speranţele ce şi le făuriseră. Dar să vedem despre ce e vorba în manuscris.

Mai întâi, aşa cum se obişnuieşte de când lumea, la începutul unei lucrări se află prefaţa sau câteva cuvinte adresate de către autor cititorilor „în loc de prefaţă”.

Manuscrisul datând de prin anul 2010 – vechi, vasăzică, de peste cinci veacuri, începea şi el cu o precizare făcută de autor.

În loc de prefaţă

Acţiunea de faţă e luată din realitatea vieţii. Ea îşi are începutul în America, în vara atât de optimistă a anului 1955.

Cadrul începutului îl constituie bătrâna clădire a Politehnicii din New York. De acolo am început să urmăresc frământările lui Bob Cooper, pe care întâmpinarea mi l-a scos de două ori în cale.

De două ori şi fără să ne adresăm vreun cuvânt, întâlnirile noastre s-au desfăşurat într-un cadru destul de straniu: prima dată, în 1955; a doua oară, la interval de aproape jumătate veac, prin intermediul unor prieteni comuni: profesorul Kuzneţov şi inginerul Jim Morel, care mai târziu îmi promisese să-mi trimită „Jurnalul unui ghid” pentru completarea documentaţiei mele.

Impresia profundă ce a produs asupră-mi viaţa acestui, om m-a determinat s-o prezint şi cititorilor.

În paginile ce urmează încerc să fac acest lucru.

I. Frolov – Moscova – aprilie – 2010

Vara anului 1955… Aşezat pe soclul unuia dintre felinarele care străjuiesc treptele intrării, un tânăr îmbrăcat în pantaloni de stofă subţire şi un pulover uşor ce-i scotea în evidenţă statura atletică, îşi sprijinea îngândurat bărbia în palmă.

— Nu. N-am cui să cer. N-am cui să mă adresez! — încruntătura sprâncenelor vădea prea bine că tânărul din faţa intrării se străduia să alunge un gând. Îl frământa ceva. Astăzi se cerea rezolvată, după ce stătuse ascunsă mai bine de un an, întrebarea care-l rodea ca o carie: „De unde bani? De unde?”

— Hello, Bob!

— Hello!

Prin faţa tânărului treceau urcând voioşi, colegii săi de studii. Pe chipurile lor bronzate de soare radia fericirea. Flutura tinereţea în părul lor blond-arămiu. Zâmbeau

ochii, gura, întreaga lor făptură. Era plăcut să urci pentru ultima oară aceeaşi scară pe care timp de cinci ani ai tocit-o zilnic. Bătrâna clădire a Universităţii Columbia din New York îşi răsfăţa impunătoarea faţadă în lumina sângerie a amurgului. Zidurile căpătaseră înfăţişare de decor de teatru, iar ferestrele păreau de foc reflectând ultimele raze ale apusului.

Bine îmbrăcaţi, fumând poate mai mult decât le era obiceiul, tinerii studenţi gustau savoarea ultimei zile de curs. Planuri serioase de viitor nu se prea auzeau. În schimb, se plănuiau itinerarii de excursii, de voiajuri. Se proiectau vacanţe în regiunea Marilor Lacuri, pe coasta Pacificului sau a Atlanticului, în Europa. Se închegau grupuri gălăgioase de parteneri ai excursiilor.

— Viu şi eu cu voi în Haway. Am timp la întoarcere să mai prind sezonul de pe coastă.

— Adu-o şi pe Mary cu tine!

— Dacă vii şi tu cu Lorry.

— Bineînţeles că vin. Dar la Paris n-o iau.

Grupul izbucni în hohote de râs. Bob prindea toate aceste frânturi de discuţii. Aprecia în gând cheltuielile unor asemenea călătorii. Mii de dolarii mii… Şi lui îi trebuiau doar 800. Atât se cerea pentru susţinerea proiectului de diplomă. De unde să-i ia? De unde? Gândul îl rodea. Discuţiile colegilor îi enervau. Nu mai putu răbda. Se depărtă de grupul fără griji al colegilor.

— Îmbuibaţii, imbecilii…

Gândul lipsei de bani se împletea în el cu furia neputinţei, cu ura nedreptăţii sociale. Era prea mândru ca să apeleze ia serviciile lor. Mai mult ca sigur că l-ar fi împrumutat oricare dintre ei. Pentru ei ar fi un fleac. Dar la fel de sigur era că banii i-ar fi fost daţi cu acel gest de nesuferit pe care bogatul şi-l arborează ori de câte ori este vorba să-şi arate superioritatea în bani – de altfel, singura superioritate faţă de cel sărac, de alta nici nu poate fi vorba. Îi auzea parcă spunându-i: „I-ai, Bob!

Ţine-i! Şi nu uita că eu te-am făcut inginer!”

Asta nu putea suporta Bob nici în ruptul capului. Se zbătuse ani în şir. Se întreţinuse singur. Răzbise prin greutăţile unui învăţământ atât de inaccesibil unui tânăr sărac. Răzbise până aici şi să se împotmolească aproape de ţintă? Nu. Nu e cu putinţă. Va găsi el ieşire şi din acest impas. Va căuta bani şi-i va găsi în mod onorabil.

Cine era de vină că părinţilor săi nu le putea cere să-l ajute! Tatăl era mecanic la o uzină de automobile; salariul său trebuia să-i ajungă lui, soţiei şi celorlalţi doi fraţi ai lui Bob. Bob nu le era o povară. Se întreţinuse singur tot timpul studiilor lucrând în atelierul de reparaţii-auto al unui prieten. Acum, nici prietenului nu-i mai mergeau treburile. Pe Bob îl durea destul faptul că nu-şi poate ajuta părinţii. El le cunoştea greutăţile. Lor nici nu le pomenise de frământarea sa. La ce bun să-i mai amărască? Gândul era doar al lui. Grijile de asemenea.

În această stare sufletească întâmpina el sfârşitul ultimului an de facultate, „bucuria” ultimei zile de curs.

Se depărta de colegi şi se grăbi să-l mai prindă pe Jim, unicul său prieten de facultate, la fel de sărac, dar mai tânăr cu un an de facultate. Pentru Jim, nevoile aveau scadenţa încă unui an. Dar oricum, sfatul unui prieten îl putea ajuta. Alergă să-l găsească.

Pe Jim îl găsi acasă desenând piese pentru jucării mecanice. Era ocupaţia sa de ore libere. Lucra pentru a-şi putea procura cele necesare traiului de student sărac. Primea 25 de cenţi pentru fiecare piesă desenată. Aproape nimic, dar ingeniozitatea sa şi mai ales răbdarea sa tinerească îl ajutau să-şi imagineze jucării din ce în ce mai complicate, în alcătuirea cărora trebuiau să intre piese tot mai multe, „îi păcălesc!” – îi plăcea lui Jim să spună gândindu-se în ciudă că în acea zi câştigase un dolar şi jumătate. El uită în acele clipe că oricare dintre colegii săi cheltuieşte doar în gestul oferirii unor ţigări scumpe mai mult decât venitul său pe o zi.

Bob apucă de pe masa de lucru a prietenului, o jucărie. A fost de ajuns s-o atingă, să-i strice echilibrul, şi braţul jucăriei înarmat cu un baston alb de cauciuc începu să se mişte ritmic în sus şi în jos, bazat pe un sistem simplu de pârghii. Jucăria vopsită în negru nu avea încă definitivat aspectul exterior. Bob pricepu aluzia şi zâmbi:

— Pe asta cât îţi dă?

— Dacă i-o vând lui Mc. Carthy cred că-mi dă vreo şase luni de închisoare.

Izbucniră în hohote. Când se potoliră, Jim îl întrebă:

— Ce vânt te aduce pe aci, la ora asta?

Bob îi repetă, pentru a suta oară, povestea atât de cunoscută a tezei de diplomă.

— Şi acum ce ai de gând să faci?

— Există o singură şansă. Să mă angajez pilot de încercare pentru proba avioanelor cu reacţie „Douglas”.

— Serios?

— Foarte serios.

— Bine, dar pentru ca să ajungi aici nu trebuiai să urmezi secţia de aeronautică a Universităţii Columbia. N-aveai decât să te urci pe statuia Libertăţii şi să-ţi dai drumul cu capul în jos. După ultimele statistici, rezultatele sunt identice.

Cu toată supărarea lui Bob, Jim reuşi să-l înveselească, să-l facă să râdă.

— Dar să ştii că asta e singura soluţie până la urmă.

— Fii om serios! N-ai văzut cum cad piloţii de încercare? Uite ca ăsta! şi-i arătă un clovn care nu se putu ţine pe picioare decât o clipă, pentru ca apoi să facă o mulţime de tumbe caraghioase şi să sfârşească, atunci când resortul se destinse complet, lungindu-se pe spate.

Bob apucă jucăria în mâna sa. Tăcu. O cântări în mână ca Hamlet craniul lui Yorrick.

— Pentru mine, lucrarea de diplomă înseamnă a fi sau a nu fi. Experimentarea unui nou tip de avion înseamnă acelaşi lucru. Atunci de ce te miri? Crezi că nu ştiu, că

astăzi, în goana concurenţei aviatice, încercările se fac nu tocmai după toate controalele preliminare? Ce să le faci? N-au timp. Se tem să nu le-o ia înainte alte firme. N-au voie să întârzie. Nici eu nu pot pierde înscrierea.

— Ascultă, Bob. Un lucru e cert. 800 dolari nu găseşti la mine. Nici tu n-ai să ţi-i poţi procura. Aşa că, după câte te cunosc, tu n-ai venit aci ca să ceri un sfat, pe care, de altfel, nici nu ţi l-aş putea da. Tu ai luat o hotărâre şi, în îndoiala ta, ai venit să mi-o împărtăşeşti. Fie şi aşa! Îţi doresc mult noroc. Mult noroc, Bob!

Se îmbrăţişară.

— Îţi mai spun ceva, Jim. Tu ştii că noi ţineam foarte mult să descoperim ceva „mare” în domeniul aviaţiei.

— Ţin şi acum. Dar dacă o fi să fiu pilot de încercare, să-mi încerc pielea o dată cu aparatul, aceia va trebui sa fie neapărat un aparat construit de mine. De ce nu-l încearcă fabricantul?

— Să-l lăsăm deoparte pe fabricant. El nu se pricepe la construcţii aviatice, ci la afaceri. El nu mă interesează de loc. În schimb o cunosc pe fiică-sa. Ea mi-a vorbit despre noul tip de avion supersonic pe care-l experimentează uzina tatălui ei.

— Aha, pricep. Fiica miliardarului… spuse Jim, plin de înţelesuri şi, învârtind resortul, dete drumul clovnului să-şi facă tumbele caraghioase în faţa lui Bob.

*
*   *

Cu toate grijile sale, Bob se îndrăgostise de Joyce. Aşa cum te poţi îndrăgosti doar la 23 de ani. Din toată fiinţa din toate simţirile. Nici lui nu-i venea să creadă. Nici nu îndrăznea să-şi verifice sentimentele, să le pună la îndoială, de teamă să nu-şi alunge fericirea, cum spulberi amintirea visului când priveşti lumina zilei.

De câteva zile, Bob umbla plutind. Se îndrăgostise de un chip tânăr şi frumos. Numai soare şi zâmbet. Doi ochi

albaştri. Îndrăgostise de un trup zvelt îmbrăcat în şort şi bluză albă, din care picioarele, braţele şi gâtul se ofereau soarelui cu toată graţia celor 19 ani. S-a îndrăgostit în clipa în care, cu soarele în ochi ea îl luase drept altul pe el, care ieşise pe terenul de tenis mai mult ca să-şi dezmorţească trupul istovit de învăţătura pentru examene. Învăţase o noapte întreagă. Iar apariţia fetei acesteia minunate i se păru visul cu zâna care vine să ocrotească şi să mângâie singurătatea rătăciţilor în păduri, a cenuşăreselor nefericite, a studenţilor săraci… Poveşti ale copilăriei… Poveşti care au rămas în urmă o dată cu amintirile, cu soldaţii de plumb, cu pozele…

Dar zâna rămânea în faţa sa. Nu era un vis, ci o realitate. Fata îl apucă prieteneşte de mână: „Haidem!” Totul dură o clipă. Închipuirea trebuia să se şteargă. Visul să se termine.

— O, iartă-mă, credeam ca eşti Bill Straford. Nu vedeam din cauza soarelui.

Braţul fetei se desprinse de al său. Visul se terminase. Dar zâna continuă să existe. Buimăcit, rosti stângaci, un crâmpei de scuză:

— Vă rog, iertaţi-mă. Mă numesc Bob, nu sunt Bill.

Fata zâmbi stingherită şi ea. Frământa coada rachetei de tenis ţinând-o cu amândouă mâinile.

— V-am confundat din cauza soarelui. Eram sigură că sunteţi Bill. Trebuia să vină să jucăm o partidă. A întârziat. E vărul meu…

Trezit treptat din ameţeală, Bob îşi reveni. Îşi făcu puţin curaj:

— Mi-aţi face o deosebită plăcere să-mi fiţi partenera unei partide.

Fata găsi că, singură, acceptarea invitaţiei i-ar putea servi drept scuză. Şi primi.

Trezit de-a binelea din toropeala nesomnului, Bob uită cu desăvârşire grijile. Era un bun jucător de tenis. Lovea cu putere şi îşi purta partenerul în toate colţurile

terenului. Juca bine. Şi chiar dacă n-ar fi fost un bun jucător de tenis, cine ar fi putut rezista ambiţiei de a se evidenţia în faţa unei fete frumoase! Aşa că-l înţelegem. Jucă sprinten şi elastic. Cât despre fată… nu-i cereţi lui Bob părerea! Era un înger: cu rachetă în loc de aripioare… cu cârlionţi de aur. Era o căprioară prefăcută pentru un ceas în fată, ca să poată fermeca un om. Era cu siguranţă rezultatul unei vrăji…

— Nu prea ai ţinut seamă că nu sunt bărbat îl mustră la sfârşit îngerul îmbujorat.

— Pe partener îl tratez întotdeauna de la egal la egal. Sunt un om drept! şi îi strânse mâna peste plasa care-i despărţea.

— Mi se pare că nu ţi-am spus că mă cheamă Joyce.

— Întocmai. Credeam că-ţi ştiu numele. Că te cunosc de mult. Nu mi s-a părut curios că nu mi l-ai spus.

— Mi-a făcut multă plăcere. Îţi mulţumesc. Obişnuiesc să vin mereu pe act. E mai multă linişte.

Se despărţiră. Din clipa aceea, Bob prinsese aripi. O mare căldură îl învăluia, îi umplea inima, îl făcea parcă şi mai bun. Iubea. Ce lung i se păruse timpul până a doua zi! Cu câtă nerăbdare aşteptase dimineaţa, şi cu câtă nelinişte! „Va veni ea oare sau nu va mai avea s-o întâlnească niciodată? De ce nu o întrebase cine este? Unde locuieşte? Care-i este numele de familie? Ce stupidă i se părea întreaga lui comportare. Dragostea începea să-şi arate şi cealaltă faţă, aceea a grijii, a îndoielii, a geloziei, a speranţei împletită cu deznădejdea. Răscolit de gânduri, ajunse pe terenul de joc. Portarul îl salută somnoros: „Faceţi o matinală, domnule?"

Bob pricepu unde bate. Era prea devreme: 7 şi jumătate. Se aşeză pe o bancă, îşi scoase un carnet cu însemnări şi încercă să repete câteva formule pentru examen. Pe la 10 sosi Joyce îmbrăcată în albastru. Trecură să joace.

Întâlnirea păru atât de firească de parcă s-ar fi

cunoscut din copilărie. Jucară o partidă frumoasă. La plecare, Bob o conduse şi fata nu se despărţi de el decât în faţa casei.

Locuia în cartierul Universităţii, într-o casă bine alcătuită, dar care nu arăta prin nimic special că în ea ar trăi unul dintre magnaţii industriei americane de avioane.

— Am ajuns, îţi mulţumesc! La revedere, pe mâine!

Bob se îndepărtă şi primul gând ce-l avu fu acela de a intra în prima cabină de telefon public să controleze dacă aceea era casa lui Robert Douglas Jr., vestitul fabricant de avioane, tatăl Joyce-ei. Căută printre abonaţii din carte. Nu-i veni să creadă că fata unui asemenea om să se fi împrietenit cu el. Apoi îi păru rău că puse la îndoială vorbele Joyce-ei. Dar avea nevoie să se bizuie pe propriii săi ochi ca să creadă că acesta-i adevărul.

Apoi din nou îi păru bine gândindu-se că a adus discuţia despre aviaţie, arătându-i că în curând va fi inginer aerotehnic. Ea îi vorbi despre noile preocupări ale tatălui ei pentru realizarea unui aparat cu o viteză supersonică de 1.300 km/oră. Îi descrise aparatul cu multă pricepere şi-i povesti despre însemnătatea primului zbor de încercare, proiectat pentru săptămâna viitoare, de îndată ce pilotul Joe Grimm se va înţelege cu tatăl ei asupra primei. Pilotul va primi 10.000 de dolari drept primă.

„10.000 dolari – gândi Bob. 10.000… eu m-aş oferi şi pentru 1.000 de dolari. 10.000!…”

Mâine o va ruga pe Joyce să-l prezinte tatălui ei. Dar să nu înţeleagă fata greşit. Începu să zâmbească la prostia ce-i trecu prin minte. Îi va spune că-l interesează mai mult ca performantă sportivă, precum şi în cadrul specialităţii sale.

Ziua fatală

Forfota de pe aeroport trăda neliniştea multora. În primul rând a şefului, a lui Robert Douglas Jr. Pentru Bob, emoţia trecuse. Era mai emoţionat când intrase pentru prima oară în biroul tatălui Joyce-ei. Îşi amintea scena.

Aşteptase la rând în anticamera secretarei împreună cu o delegaţie trimisă de muncitorii uneia dintre uzinele aparţinând concernului Douglas în vederea unor discuţii revendicative cu direcţia. Cereau respectarea concediilor de odihnă cu plată şi încheierea unor contracte colective de muncă în locul celor individuale, care dezavantajau pe muncitori. În caz de eşuare a tratativelor, muncitorii ameninţau cu greva. Situaţia era destul de încordată. Şi Bob se nimerise cu cererea lui tocmai în asemenea conjunctură. Privi feţele delegaţilor. Aprinşi la faţă, cu respiraţia întretăiată, discutând între ei mai mult în şoaptă, se frământau să dea lupta cu omul din biroul în faţa căruia îşi aşteptau rândul. Un val de descurajare acoperi nădejdile atât de aprinse ale lui Bob cu privire la realizarea visului său: să obţină banii pentru taxa de diplomă. Simţi chiar privirile unuia dintre muncitori măsurându-l din ochi. Apoi auzi pe altul şoptind:

— Nici o teamă, „sticlete” nu-i. Ar fi fost mai bine îmbrăcat.

— Poate-i vreun „galben”.

— N-ar fi făcut „coadă”. Ar fi intrat direct.

— Atunci, lasă-l încolo.

Unul dintre muncitori se apropie totuşi de Bob şi îi oferi o ţigară.

— Tot la „boss”?

— Da

— Fumezi? şi îi întinse o ţigară.

— Mulţumesc, nu fumez. Şi apoi, trebuie să intru…

— Aha, codul manierelor elegante; nu se fumează în faţa şefului: porunca a XI-a din biblie!

Grupul izbucni în râsete. Un bec verde se aprinse deasupra uşii directorului.

Bob bătuse la uşă, când secretara-i făcu semn să intre. Şeful îl aştepta în picioare şi ca prim gest îi oferi să ia loc şi să servească o ţigară. De abia când fumul albăstrui umpluse îndeajuns de tare interiorul cabinetului directorial, tăcerea fu spartă de acel „Da” cu care Dougias Jr. începea orice discuţie.

— Da. Joyce mi-a vorbit.

Bob roşi uşor de familiaritatea cu care i se adresase.

— Da. Trebuie să discutăm serios. Încercarea e plină de risc pentru amândoi. Dumneata îţi rişti viaţa. Eu risc un milion de dolari, atât cât m-a costat instalaţia şi montarea prototipului pe care vei face zborul. La riscul dumitale, te gândeşti dumneata. La al meu, eu. Deci, m-ar interesa să văd cu propriii mei ochi nu numai referinţele sau premiile sportive pe care le-ai obţinut, ci felul în care îţi pot încredinţa valoarea avionului. Pentru mine, când ţi-am dat avionul, e ca şi cum ţi-aş fi dat un milion de dolari. S-ar putea să nu-i mai văd înapoi. Ce vrei, nu te cunosc! Aşa că o pornim de la împrumuturi mai mici…

Bob nu înţelese unde vrea să ajungă. Tatăl Joyce-ei apăsă pe un buton şi spuse:

— Da. Harold, dă ordin să se scoată pe pistă un M.C.2! Urgent! apoi adresându-se lui Bob:

— Să mergem afară şi să vedem ce poţi scoate dintr-un M.C.2. Cred că ai mai zburat cu asemenea colivie?

— Am zburat la mitingul de anul trecut. Am fost premiat

— Tocmai de aceea.

Bob trebui să facă un tur de demonstraţie. Fu strălucitor. Un adevărat as. Primul examen plăcuse tatălui Joyce-ei. În limbajul său, "Bob restituise împrumutul".

Îşi aminti şi de discuţia cu Jim de după aceea.

— Eşti uşor de încântat ca un bebeluş, Bob. Ţi-a plăcut primirea şi purtarea „boss”-ului? Eşti un prost, dacă

creierul, tău nu poate deosebi ticăloşia în vorbele lui.
— Dar de ce? A fost destul de binevoitor!
— Binevoitor, numeşti tu asta?
— Dar cum?
— Ascultă, Bob. Câte parale crezi tu că merită viaţa ta?
— Nu vezi că, în ciuda părţilor egale de care-ţi vorbeşte, atitudinea lui este înşelătorie curată.
— De ce?
— Cum, de ce? Tu îţi rişti viaţa. Deci, tot ce ai. Mai ai oare şi altceva în afara tinereţii tale? El pune la bătaie doar a mia parte din ceea ce are. Şi tot egale ţi se par riscurile?
— Lasă astea! Calculele n-au ce căuta. Mie-mi trebuie 800 de dolari. Şi omul ăsta mi-i dă.
— Da. Asta e singura ta scuză. Şi te înţeleg. Dar de cinstea şi sinceritatea oamenilor de teapa industriaşului tău să nu-mi vorbeşti. Nu-i pic de omenie în socotelile lor. Şi tu porneşti la o asociaţie în care, departe de a fi egal, eşti înşelat de o mie de ori chiar de la începutul convenţiei.
Bob tăcu. Înţelesese şi el adevărul situaţiei. Jim gândi că, o dată ce începuse discuţia, s-o şi continue:
— Şi fiică-sa crezi că e mai brează? Surcica nu sare departe de trunchi.
Bob tresări ameninţător:
— De ea să nu îndrăzneşti să vorbeşti de rău. Cred că se luptă serios într-însa din cauza prieteniei noastre, din cauza deosebirii de stare socială.
Când Bob plecă, Jim rosti mai mult ca pentru sine: „Bine-ar fi să-ţi treacă. În «Lumea bună», sentimentele sunt mai slabe decât legile clasei căreia îi aparţin".
Dar Bob nu mai avea cum să audă vorbele prietenului său. Plecase.
Astăzi era însă ziua hotărâtoare. Trebuia respectată convenţia. Venea şi Joyce să asiste la încercare. Ţinea strâns pumnul ei mic. Avea întrânsul boabe de mei. Aşa

era obiceiul: să arunci în botul avionului de probă cu mei – hrana păsărelelor.

Bob, echipat de zbor, strângea mâinile prietenilor. Reporterii fotografiau aparatul asemenea unei torpile. Părea mai degrabă un fel de peşte suplu şi argintiu, cu două aripioare mici întinse oblic. Bob salută încă o dată pe toţi, îşi puse casca şi masca pentru altitudini stratosferice şi verifică toate contactele. Repetase acelaşi lucru timp de trei zile rulând uşor pe pista betonată a aeroportului din spatele uzinei. Bordul, cu toate instrumentele şi aparatele, îi devenise familiar.

— E o bijuterie de avion! îi plăcea să povestească Joyce-ei după fiecare rulaj pe pistă.

Bob mai salută o dată din carlingă, apoi se auzi un zgomot ce creştea mereu în intensitate, ca un torent produs de sute de obuze ce se repercuta în ecouri îndepărtate. Apoi nu mai rămase decât zgomotul şi punctul din zare ce se ştergea în albastrul înaltului. Apoi se stinse şi zgomotul.

Mulţimea de ingineri, mecanici, constructori de avioane, oaspeţii se îndreptară spre postul radiotelegrafistului, unde Douglas Jr, ţinând microfonul lângă gură, continua discuţia cu Bob, ale cărui cuvinte loveau în difuzorul de pe masă.

Radiotelegrafistul scos din funcţie oferi şefului său scaunul. Directorul nici nu aprecie amabilitatea gestului. Era prea absorbit de însemnătatea experienţei. Ţinea legătura cu Bob.

— Alo, alo, aici B.O.B. [1] Am trecut limita New York-ului. Zbor deasupra Oceanului. Viteza de început: 800 km/oră.

---

1 În convorbirile radiofonice, ca de multe ori în cele telefonice, se obişnuieşte să se rostească separat literele numelui sau în special cifrele. Aceasta pentru a mări claritatea transmiterii şi a evita confuziile

Altitudinea 4.000. Nimic deosebit.

— Alo, alo. Aici baza. Recepţionăm.

— Alo, alo. Aici B.O.B. Zbor de 6 minute. Viteza 1.100 km/oră. Altitudinea 7.000. Nimic deosebit.

— Alo. Aici baza. Bine. Continuă! Continuă!…

După alte câteva minute de tăcere, în care nimeni nu îndrăznea să vorbească, vocea din difuzor se auzi din nou:

— Alo, alo. Aici B.O.B. Zbor de 10 minute. Presiunea normală. Viteza 1.150. Altitudine 8.500.

— Continuă.

— Alo, alo. Aici B.O.B. Durata 12 minute. Viteza 1.400. Altitudine 10.000. Încep vibraţiile.

— Continuă.

— Alo, alo. Aici B.O.B. Viteza 1.600. Altitudine 12.000. Vibraţiile sunt tot mai puternice.

— Nu-i nimic. Continuă!

Bob forţă aparatul.

— Alo, alo. Aici e B.O.B. Zbor de peste 15 minute. Viteza 1.800. Altitudine 18.000. Mi-e teamă să nu intru în rezonanţă.

— N-ai nicio teamă. E bine calculată construcţia. Felicitări pentru record. Continuă!

Bob nu ştia cui datorează valul de sânge ce-i năvăli în obraz: presiunii sau faptului că Joyce e acolo jos, în urmă şi urmăreşte succesul lui. Forţă cu putere toate comenzile aparatului. Comunică:

— Alo, alo. Aici B.O.B. La 16 minute de zbor, viteza 1.900 km oră. Altitudine 20.000 m.

La bază toţi strigară „Ura”. Joyce era îmbujorată ca după o partidă de tenis.

Cineva strigă: „Să continue. Să nu se întoarcă. Trebuie doborât recordul ruşilor!”

În difuzor se auziră câteva pârâituri puternice. Apoi se aşternu liniştea. De trei minute, Bob nu mai transmitea nimic.

Enervat, tatăl lui Joyce lovea cu degetele în difuzor. Nimeni nu îndrăznea să spargă tăcerea. În schimb se fuma. Un nor de fum umpluse camera. Acelaşi glas care strigase mai înainte că trebuie doborât recordul ruşilor găsi acum motiv să destrame din nou liniştea:

— O fi fugit la ruşi, cu aparat cu tot!

Câţiva îi râseră în nas privindu-l batjocoritor. Joyce îşi frământa batista privind pe fereastră la albastrul senin al cerului, acolo unde îşi luase rămas bun şi îi urase succes lui Bob.

Tatăl ei bănuia nenorocirea. Îşi lipi şi mai strâns microfonul de gură şi cu voce stăpânită rosti:

— Alo, Alo. Aici baza. Aici baza. Alo! Întoarce-te. Suntem mulţumiţi. Întoarce-te!

De partea cealaltă nu mai veni nici un răspuns

Prima mea întâlnire cu eroul povestirii, în vara anului 1955

Cu regularitatea matematică a unui pendul, vasele transatlantice oscilează între cele două ţărmuri ale oceanului legând coasta Europei de cea a Americii de Nord. Marele transatlantic englez „Queen Mary” îşi îndeplinea şi de astă dată menirea de oraş plutitor despicând, în drum de înapoiere, valurile Atlanticului. Vasul nu-şi sărbătorea vreun jubileu maritim. Nu ajunsese încă la a 1000-a traversare a uriaşei gropi umplute cu apă ce desparte cele două continente. Pe bord domnea totuşi o însufleţire amintitoare de zile mari, de sărbătoare. Dar mai presus de sărbătorirea de suprafaţă, domnea azi, acea mulţumire care, după ce a inundat sufletele oamenilor, se revarsă pe chipuri, destinzându-le, luminându-le. Pasagerii – ei erau acei ce dădeau astăzi aerul sărbătoresc al vasului. Pretutindeni, din clipa în care rada portului New York rămăsese în urmă, lăsând apei grija tovărăşiei vasului, în cabine, pe

terase, pe culoare, în sala clubului sau la bar, călătorii se căutau, se salutau, intrau în vorbă. Un lucru era limpede: optimismul înviorase de astă dată atmosfera, pe care pachebotul modern se străduia altă dată s-o creeze cu ajutorul spectacolelor sau al reuniunilor dansante. Acum ele erau de prisos. De ce erau atât de aprinse dialogurile şi atât de largi gesturile? Explicaţia era foarte simplă: s-a întâmplat ca un număr mare de delegaţi participanţi la Adunarea Jubiliară a Organizaţiei Naţiunilor Unite reunite în anul 1955, cu prilejul împlinirii a 10 ani de la înfiinţarea ei, să se înapoieze de la San-Francisco spre ţările lor, folosind cursa de înapoiere a lui „Queen Mary”. Şi ceea ce alcătuieşte întotdeauna farmecul forfotelii, al neastâmpărului şi al discuţiilor interminabile – grupul de ziarişti, reporteri ai radioului şi cinematografiei – era şi acum nelipsit.

E drept că diplomaţii, purtătorii de cuvânt ai delegaţiilor, întâlniţi pe culoare sau asaltaţi chiar în cabinele lor, trebuiau să răspundă interviurilor puse de tot soiul de gazetari. Dar adevărata agitaţie, întregul susur al sălii barului, ca şi pretutindeni, îl făceau „reprezentanţii opiniei publice”. Ei discutau aprinşi la faţă, cu câte un păhărel în mână, în faţa barmanului, care nu mai prididea cu satisfacerea cererilor.

— … în curând va avea loc întâlnirea şefilor guvernelor celor patru mari puteri.

— Fără îndoială, în ciuda marilor piedici ce mai există, esenţialul este că se va schimba climatul şi se va stabili măcar un minim de încredere între est şi vest – întări, cu gura plină, ziaristul unui cotidian francez, mestecând cu poftă un sandviş cu şuncă, unt şi ouă, pe care-l uda mereu cu băutura aceea verde din paharul înalt şi subţire, din care sorbea după fiecare înghiţitură.

— Bineînţeles. Există motive de optimism. De la războiul rece se va trece apoi, pe etape, pe calea negocierilor la „coexistenţa activă”, iar de aici, la

colaborarea internaţională.

— Nu trebuie decât restabilită încrederea între state, interveni un gazetar polonez.

— Câteva evenimente care s-au produs recent ne permit să privim cu optimism evoluţia conjuncturii internaţionale, adăugă redactorul unui ziar din Moscova.

Braţele se înălţară ciocnind paharele.

— Să bem pentru pace, pentru fericirea popoarelor!

Soarele intrase şi el pe fereastra rotundă a barului.

Zgomotul şi veselia de la bar atrase şi pe alţi pasageri, pentru ca de acolo să se răspândească în tot vasul, întocmai brizei care începea să adie.

În acest timp, în cabina T.F.F. Un tânăr radiotelegrafist, terminând cu transmiterea şi recepţionarea corespondenţei pasagerilor, se amuza urmărind o convorbire pe calea undelor între un avion şi o bază situată undeva în urmă.

Se încerca pe undeva doborârea unui vechi record aviatic. Se gândi că i-ar face plăcere şi ofiţerului de serviciu să asculte convorbirea. Făcu legătura cu puntea de comandă şi raportă:

— Domnule ofiţer, v-am dat legătura radio. Ascultaţi o convorbire între o bază şi un avion deasupra oceanului. E vorba cred, de o performanţă sportivă, de doborârea unui record. Urmăriţi pe reţeaua 2. Eu închid. Vă salut!

Ofiţerul urmări legătura. Se auzeau limpede discuţiile:

— Alo, alo. Aici B.O.B. Zbor de peste 15 minute.’ Viteza 1.800. Altitudine 18.000. Mi-e teamă să nu intru în rezonanţă.

— N-ai nici o teamă. E bine calculată construcţia. Felicitări pentru record. Continuă!

— Alo, alo. Aici B.O.B. la 13 minute de zbor, viteza 1.900 km/oră. Altitudinea 20.000 m.

Se auziră pârâiturile puternice. Apoi linişte. În acea clipă suna telefonul. Observatorul de serviciu de pe puntea superioară raportă cu vocea gâtuită:

— Domnule comandant. Deasupra noastră, o explozie aeriană. Să dau alarma?

Ofiţerul, cu firea sa calmă, stăpânită, făcu o strânsă legătură între raportul observatorului şi convorbirea ascultată prin radio.

— Nu. Nu da alarma! Nu răspândi panica! Suntem vas civil. Vin îndată.

Se ridică, îşi puse chipiul şi se grăbi spre punte. Când închise uşa, radioul rămas deschis îi trimise ultimele cuvinte „Alo! Întoarce-te. Suntem mulţumiţi. Întoarce-te!”

*

*   *

Un nouraş de fum, ca un bulgăre auriu, se destrămă în înaltul cerului. Se auzi pe urmă o explozie îndepărtată.

Victimă a propagandei războiului rece, observatorul de serviciu de pe puntea superioară văzu în asta bomba atomică, sfârşitul lumii. S-a terminat! Cu un ultim efort dictat de datoria faţă de disciplina vasului, mai găsi putere să raporteze căpitanului. Nu îndrăzni să spună ce credea. Şi bine făcuse. Nu l-ar mai fi spălat toată apa Atlanticului de vorbele camarazilor de pe vas. Bine că-l potolise comandantul cu răspunsul său calm. Cine ştie ce se întâmpla daca mai dădea şi alarma, cu atâţia oaspeţi pe vas! Şi mai ales ziarişti!

„Slavă ţie, Neptune, că m-ai salvat de ruşine!” Cam acestea erau gândurile observatorului în clipa când ofiţerul, ajuns pe punte, scruta cu binoclu întreaga zare.

— Fară zarvă, lansaţi din mers o barcă cu doi oameni şi căutaţi să salvaţi ce se poate salva. E o catastrofă aeriană. Pare-se că pilotul se salvează cu paraşuta. Fâlfâie ceva, dar nu prea se deschide. Şi acum stopaţi maşinile. Luăm pe bord!

*****

***   ***

După un sfert de ceas, fu adus pe bordul vasului un trup inert, îmbrăcat în costum de pilot stratosferic. Vasul îşi porni motoarele şi elicea de la pupa reîncepu sa lase în urma ei dâra lată de spumă. Mulţimea pasagerilor urmărea cu atenţie mişcările medicului care, chiar de pe punte, trecu la acordarea primului ajutor medical. Rănitului i se controlă pupila şi se constată că la ridicarea pleoapei se micşorează. I se luă pulsul; un puls abia perceptibil, ca şi bătăile inimii şi respiraţia plămânilor. Omul trăia, deşi părea mort…

I se făcu o injecţie cu adrenalină. Apoi fu dus în cabinetul medical al vasului. Aici fu dezbrăcat, încălzit, fricţionat, i se administrau cardiotonice şi se aştepta să-şi revină în simţiri.

Pe patul infirmeriei se odihnea acum, adâncit într-un somn ce nu-i prea plăcu medicului, un tânăr frumos, voinic, cu faţa albă ca de statuie antică greacă.

Comandantul vasului ţinea în mână actele aflate asupra accidentatului: legitimaţia de student al Universităţii Columbia, Facultatea de aeronautică, carnetul de pilot, legitimaţia de membru al clubului „Aripile victorioase”. Toate pe numele Bob Cooper, născut în anul 1932, la New York.

Gazetarii se îmbulziră să afle noutăţi. Comandantul, oprit în uşa infirmeriei, bară intrarea lor şi li se adresă cu glasul potolit şi respectuos al englezilor:

— Gentlemen, îmi cer scuze de a nu vă putea oferi nicio informaţie în legătură cu accidentul la care din nefericire am fost cu toţii de faţă. Suntem un vas civil şi nu ne amestecăm în treburile altora. Ne-am făcut tradiţionala datorie marinărească de a salva viaţa aproapelui în nevoie. Vă mulţumesc tuturora pentru îngăduinţa de a fi întârziat cu 15 minute, cât am pierdut cu oprirea vasului pentru salvarea naufragiatului. Vă asigur că această întârziere va fi recuperată în restul călătoriei, pe care o facem împreună. Ora sosirii va fi

riguros respectată. Ladyes and Gentlemens, vă doresc pentru restul călătorii petrecere frumoasă. Good bye!

Salută şi plecă. Pasagerii se răspândiră şi ei. În curând, fu uitat totul. Vasul acostă la ţărmul bătrânei Europe la ora exactă a sosirii anunţate în itinerar.

Cu timpul, mi s-a şters şi mie din amintire întâmplarea din vara anului 19S5. Dacă despre acest pilot nu s-ar fi vorbit şi încă atât de straniu în preajma anului 2000, cu siguranţă că aş fi uitat întreaga lui poveste. Anul 2000 mi-a trezit însă şi aceste amintiri ale trecutului.

A doua întâlnire
Anul 2000

"Revelionul lui 2000" l-am sărbătorit la mine acasă. Pregătise nevastă-mea o masă pentru cei câţiva prieteni care ca şi mine, nu se considerau „retrograzi” dacă vor rămâne pe pământ şi vor mânca gustoasele mâncăruri ruseşti, bine stropite cu votcă şi cu ceai din samovar. Este drept că pe copii îi aveam invitaţi la masă. Dar nepoţii, niciunul. Nu-i nimic. Fiecare vârstă cu plăcerile ei. Noi rămăsesem acasă.

La miezul nopţii, am primit felicitări din Lună, din partea Nadiei. Ne spunea că cei de acolo salută Pământul cu prilejul Anului Nou. Am ieşit afară să privim. Într-adevăr, din Lună se desprindeau cornete artificiale şi sateliţi lansaţi ca un joc de artificii în cinstea pământenilor.

Câţi aştri noi răsăriseră atunci pe cerul lui 2000, prin înţelepciunea omului paşnic! Şi acum mă înduioşează încrederea în forţele dezrobite ale omului modern. Am transmis copiilor „La mulţi ani!” Atunci intră şi Kuznefov cu soţia sa.

Profesorul mi-a vorbit doar de descoperirea vitaminei S, pe care a reuşit s-a cristalizeze. La început mă plictisise cu atâtea amănunte tehnice. Dar până la urmă

a făcut foarte bine. De poimâine încep să reînnod un fir lăsat în urmă cu ani.

E vorba de un tratament aplicat de Kuznetov într-un caz devenit celebru, pe al cărui erou îl văzusem la faţă pe un transatlantic în urmă cu 45 ani. Pe atunci, şi eroul lui Kuzneţov şi eu eram tineri amândoi. Eu însă mi-am trăit viaţa. El şi-a dormit-o. Astăzi m-am întâlnit deci a doua oară cu acest om. Despre asta voi scrie în continuarea romanului ce intenţionez să-l editez.

*

* *

La secţia de medicină experimentală din Moscova, comunicarea ţinuta de profesorul Kuzneţov stârni mare vâlvă. Demonstraţia practică a aplicării vitaminei S, pentru stimularea funcţiilor biologice, fu încununată de succes.

Toate experienţele făcute în laborator, pe animale au dat rezultate bune. Acum urmează ca acest medicament să fie aplicat omului. Profesorul Kuzneţov supune colegilor săi următoarea propunere: „Să i se aplice tratamentul cu vitamina S celui mai vechi bolnav al clinicii de neuro-psihiatrie din New York".

Cazul lui Bob Cooper a pasionat pe mulţi psihiatri şi neurologi.

Profesorul Kuzneţov crede cu convingere că vitamina S îl va readuce pe Bob Cooper – pilotul de încercare – la „viaţa normală”. „Viaţă normală” este un fel de a vorbi, căci acest om, care doarme de 45 ani, nu cunoaşte nimic din tot ce s-a înfăptuit în acest timp, încât trezirea lui – dacă va fi posibilă – ridică nenumărate probleme.

Kuzneţov consideră că după trezire prezenţa în permanenţă a unui prieten vechi ar fi suficientă pentru adaptarea treptată la noua viaţă. „Este nevoie doar de o persoană care l-a cunoscut în tinereţe pe Bob. În rest, tratamentul cu vitamina S înlătură toate greutăţile”.

Se găsi şi un coleg răutăcios să afirme că ambiţia şi dorinţa de reclamă l-au îndemnat pe profesor să aleagă tocmai cazul lui Bob Cooper ca primă aplicare la om a noului tratament. Prietenii adevăraţi îi luau însă apărarea arătând că alegerea acestui caz greu şi nerezolvat dovedeşte, dimpotrivă, încrederea deplină a lui Kuzneţov în descoperirea sa şi că Bob Cooper reprezintă, de fapt, un examen greu în faţa colegului lor.

Punându-i-se la vot propunerea, după discuţii furtunoase, profesorul Kuzneţov obţine aprobarea consiliului medical pentru aplicarea noului tratament. În plus, s-a căpătat şi încuviinţarea inginerului Jim Morel, cel mai bun prieten al bolnavului. Astfel că plecarea lui Kuzneţov la New York însoţit de asistentul său. Dr. Andreev, a fost hotărâtă şi urgentată.

Sosiţi în clinica de neuro-psihiatrie din New York, grupul american de medici, studenţi şi surori înconjură plini de nerăbdare pe cei doi oaspeţi ruşi.

— Cum? Dv. Credeţi că Bob se va trezi?

— Desigur. Toate experienţele făcute mă determină să afirm că acest lucru este posibil. Dar trezirea lui Bob Cooper trebuie să fie urmată de adaptarea lui la noul ritm şi pentru acest lucru vreau să mă ajutaţi. Dacă l-am lăsa să se uite pe geam doar şi ar vedea dintr-o dată schimbările atât de uluitoare, i s-ar putea provoca un şoc psihic. Şi de acest lucru trebuie să ne temem. Totul trebuie preîntâmpinat.

— Este minunat ceea ce ne spuneţi şi vă stau bucuros la dispoziţie. Când doriţi să începeţi experienţa? — întrebă medicul-şef, încântat.

— M-am gîndit că experienţa, mai bine zis tratamentul, să-l încep peste o săptămână. Până atunci ar trebui să vă procuraţi nişte haine asemănătoare celor ce se purtau acum 45 de ani. Cred că le puteţi găsi în garderoba unui teatru. Le veţi îmbrăca după trezirea bolnavului.

— Lucrul acesta e foarte simplu. Am dori să cunoaştem

în ce constă tratamentul propriu-zis; este dureros?

— Fiţi fără grijă! Tehnica este simplă. Bolnavul va suporta transfuzie de sânge conţinând 0,05 vitamină S pe cm^3. Concomitent va fi supus unui tratament de iradiere cu K_{22} care are o mare putere de fixare pe celula nervoasă. Cu ajutorul unui contor Geiger-Muller vom putea urmări atomii marcaţi de K_{22} precum şi gradul de eficienţă a transfuziei.

Apoi adăugă:

— Putem, desigur, să aplicăm tratamentul în clinica noastră din Moscova. Era însă indicat să-l trezim pe bolnav în locul unde va avea să trăiască. Astfel că ne-am deplasat noi la dv.

— Vă suntem foarte recunoscători.

*

*   *

Peste şapte zile, după cum se stabili, profesorul Kuzneţov aplică lui Bob Cooper tratamentul cu vitamina S. Întreaga lume medicală era cu ochii aţintiţi asupra intervenţiei, aşteptând cu nerăbdare desfăşurarea evenimentului, fie la faţa locului, fie în faţa aparatelor de televiziune, care înregistrau toate fazele operaţiei.

La ora 8 dimineaţa, lui Bob i se făcu transfuzia. După calculele făcute de profesorul Kuzneţov, trezirea trebuia să înceapă după două ore. La ora 9,40, bolnavul începu să schiţeze primele semne de trezire. La ora 10,15 Bob Cooper deschise ochii şi, foarte mirat că se vede într-o sală de operaţie, se trezi.

Stăpânindu-şi emoţia, Jim se apropie şi spuse:

— Bob, cum te simţi?

Neprimind niciun răspuns, adăugă cu glas stins:

— Nu face eforturi, Bob! O să stăm de vorbă. Dar nu aci

Bob îl fixă pe Jim, fără să-l recunoască.

— Bob, nu te frământa! La revedere!

*
*   *

Profesorul Kuzneţov şi doctorul Andreev mai ţinură, la cererea medicilor din clinică, o conferinţă. Mulţumiră la rândul lor pentru frumoasa primire ce li s-a făcut şi, îndreptându-se spre aeroportul central din New York, se grăbiră să se înapoieze chiar în aceeaşi seară în draga lor Moscova.

Prin radio mai răspunseră încă mulţimii de întrebări puse din cabina aeroportului de către studenţii şi medicii Institutului de neuro-psihiatrie. Abia la jumătatea drumului s-au despărţit cu adevărat. Era ora 11,30. Se aflau deasupra mijlocului Oceanului Atlantic şi, după o zi grea de muncă, aveau dreptul la odihna binemeritată.

*
*   *

Bob se trezise în clinica de neuro-psihiatrie, acolo unde, trecând anii, se schimbau medicii şefi, externii ajungeau interni, internii medici secundari, ieşeau la pensie surorile şi infirmierele, iar, în ciuda deceniilor trecute, patul din camera nr. 28 rămânea mereu ocupat de acelaşi pacient.

Vestea trezirii lui Bob a ţâşnit, din camera micuţa de spital, în saloane, pe culoare, în oraş, în lumea întreagă. Mai încet ca vestea, dar la fel de tumultuoasă, gândirea lui Bob se regrupa, se aduna din cioburi, se închega din frânturi, se înnoda în zeci de gânduri, ce se împleteau în mii de reţele. Gândurile ţâşneau pe aici, reveneau pe dincolo, se încâlceau, se războiau cu senzaţiile noi de acum, îl copleşeau, îl ameţeau. Obosit, îşi lăsă din nou capul pe pernă. O turti sub greutatea capului. Pentru a câta mia oară în cei 45 de ani scurşi? Acum însă nu dormea. Părea ca visează treaz. Creierul se dezmorţea.

Se sustrăgea frânei ce-l înţepenise atât amar de vreme. Creierul – organ conducător – comanda acum întregului organism să se trezească, muşchilor să se contracte, inimii să bată cu putere, simţurilor să fie treze. Cu toată picoteala de acum, Bob se trezea. În curând va redeveni un om normal. O singură problemă se punea: adaptarea. Să nu dea naştere unei complicaţii pricinuite tocmai de o trezire prea brusca. Era un caz unic, despre care ştiinţa nu ştia cum avea să evolueze.

Un precedent exista. Se cunoştea cazul unui bolnav care dormise mai mulţi ani. E pomenit în tratatele medicale. Bolnavul se trezise însă în veacul al XX-lea, într-o lume mai mult sau mai puţin asemănătoare celei în care adormise. Mari deosebiri nu se iviseră între timp. Bob se trezea, însă, după un somn de 45 de ani. Lăsase lucrurile într-un stadiu şi avea să le găsească schimbate de nerecunoscut în urma saltului calitativ declanşat de apariţia erei atomice. Astfel că un precedent asemănător era necunoscut. De aceea, toţi se temeau de „şocul trezirii”, de „maladia adaptării”. Şi pe bună dreptate.

În ştiinţă, în general, şi mai ales, în medicină unde este vorba de om, concluziile trebuie trase numai în urma unui întreg lanţ de observaţii. Cine putea să spună cum avea să evolueze trezirea definitivă a lui Bob, când se ştie că prima grijă a unui accidentat sau a unui simplu leşinat, transportat la spital şi trezit doar după câteva clipe, e să întrebe: „unde mă aflu"? „Ce s-a întâmplat?"

Închipuiţi-vă ce anume i s-ar putea răspunde lui Bob doar la aceste două întrebări simple! Va rezista oare, creierul său la primirea acestor răspunsuri fie ele date nu chiar imediat, ci în următoarele zile? Sunt cazuri când omul îşi pierde minţile la aflarea unei simple veşti bune sau rele. Se întâmplă ca şi atunci când pe firele purtătoare de curent electric, se adună deodată un voltaj superior. "Se arde siguranţa" – am putea spune, folosind un limbaj tehnic, dacă am compara creierul cu o uriaşă

centrală electrică. Acesta ar fi „şocul" de care medicii, necunoscând felul în care ar putea reacţiona Bob, se temeau să nu-l declanşeze, iar lui Jim, vechiul său prieten, îi revenise întreaga grijă a reîncadrării sale în viaţă.

— Medicina l-a trezit. Dumneata fă-i să nu-i pară rău! — îi spuse lui Jim medicul de gardă. Să fii mereu cu el cel puţin la început. Pe urmă o să vedem. Omul e o vieţuitoare foarte adaptabilă. Sper în vindecare. Dar sper numai prin concursul dumitale. Vino zilnic aici, până ce-l eliberăm pentru totdeauna.

*

*   *

Jim îşi privi prietenul trezindu-se:

— Bob, ce faci? Bob, cum te simţi?

Bolnavul privea cu ochii pierduţi, ca somnambulii. Se vedea limpede că nu înţelege încă nimic din starea lui.

— Nu mă cunoşti, Bob? Sunt Jim!

Bolnavul fixa fără să recunoască figura celui ce vorbea. Repetă ca o şoaptă.

— Jim…

Doctorul îi făcu semn lui Jim: „Pentru azi ajunge. Ne vedem mâine”.

A doua zi, ca şi cum peste noapte creierul lui Bob răsfoise un album, Bob îşi recunoscu prietenul. Vitamina S îşi făcea efectul.

— Jim…

— Da, Bob, cu sunt.

— Ce schimbat eşti, Jim! Cum te simţi?

— Bine. Dar tu?

— Mie mi-e somn.

Lui Jim i se umeziră ochii. Doctorul îi făcu semn să-l lase.

— Eu te las, Bob. Viu mâine să te văd.

— De ce nu mai stai? Spune-mi ce mai e nou!

Jim se uită la doctor. Acesta încuviinţă cu capul. Jim se aşeză pe marginea patului.

— Ce să-ţi spun, Bob? Toate-s bune. Am venit să te văd şi o să viu mereu să te scot şi la plimbare, până-ţi treci convalescenţa,

— Dar nu-s bolnav. Sunt doar toropit. Parc-aş fi dormit toată viaţa.

— Lasă astea. Trebuie doar să te întăreşti. Şi acum te las. Ne vedem mâine.

Medicul le încuviinţă şi o plimbare prin spital, pentru a doua zi. Primul contact cu viaţa nouă avea să se dea chiar în clădirea spitalului.

— De-abia poimâine îl scoţi pe terasă. Joi, în curte. Şi pe urmă. Pe stradă. Dacă rezistă acestor trei zile, e salvat. Eu vă las. Mă bizui pe tactul şi prudenţa dumitale. Îţi doresc succes!

*

*   *

Spitalul anului 2000 oferea destule surprize lui Bob. Mai întâi îl uimi infirmiera care-l privi printr-un ochean minuscul, pentru ca apoi să spună: „36,06”. Ea folosea un termometru bazat pe spectrul razelor infraroşii. În felul acesta, de la distanţă şi într-o clipă, temperatura bolnavului era măsurată, fără a-l deranja.

Pentru Jim, simpla rotire a privirilor i-a făcut cunoscut că spitalul se bucură de un iluminat rece, ceea ce făcea ca în timpul nopţii să fie o lumină ca ziua, bineînţeles printr-un sistem artificial. Temperatura camerelor şi a sălilor era reglată continuu printr-un sistem de aer condiţionat, care menţinea o atmosferă plăcută de +18°C. În colţurile saloanelor, becuri de raze ultraviolete împiedicau înmulţirea microbilor dezinfectând în permanentă atmosfera. Scări rulante şi ascensoare arătau că anul 2000 luptă pentru scutirea de orice efort.

Sala de operaţie, cu un instrumentar complet

schimbat, era o încăpere cu pereţi transparent şi uşi ce se închideau ermetic, în mijlocul instrumentarului, câteva pistoale mici, din nichel cromat, îi atraseră îndeosebi atenţia.

— Sunt micile revolvere medicale, care înlocuiesc astăzi vechile siringi. Cu ajutorai lor se „împuşca” bolnavului substanţele medicamentoase de care are nevoie organismul. Durerea nici nu se simte, iar eficacitatea medicamentelor introduse astfel şi resorbite lent, în special elementele radioactive, sunt mult superioare celor ce le-ai mai apucat tu.

Când se înapoie în camera sa, fără să vrea, privirile lui Bob alunecară pe foaia de observaţie lăsată de soră pe noptieră. O clipa, rămase cu ochii aţintiţi asupra ei. Apoi începu să clipească des, nervos. Nu-i venea să creadă, în jurul foii era scrisă data: 23 martie 2000. 2000!?!

Anii se însemnau cu 2 în dreptul mileniilor. I se păru fantastic, îngrozit, reuşi să facă, totuşi, scăderca: 2000—1955. Dormise 45 de ani! îşi cuprinse capul în mâini. Abia într-un târziu reuşi să sezisеze intervalul. Pa-tru-zeci-şi-cinci-de-ani…

Bob înţelese golul săpat în viaţa sa, în logica sa, în toată mentalitatea sa învechita de cei 45 ani de absentă, de somn, de netrai. Ofta adînc. Jim îl conduse încet spre patul lui. Pentru azi e de ajuns. Mîine îl va scoate pe terasa spitalului. Adaptarea făcută lent acoperea în clipe locul anilor din golul vieţii. Dar ceea ce avea importanţă era faptul că Bob se adapta. Asta era tot ce putea să conteze.

Ziua următoare, ieşirea pe terasă însemna de fapt ieşirea din spital. Primul pas în lumea de afară, în viaţa anului 2000. Era poate pasul hotărâtor. Aceeaşi teamă în sufletul medicilor şi a lui Jim: Va rezista oare şocului? Nu va fi prea tare emoţia?

Plin de blîndeţe, Jim îl luă de braţ. Urcară cu ascensorul până pe terasă şi luară loc în fotoliile confortabile

rezervate pentru ei. În mod special, Jim îl trezi pe Bob la ora 6 dimineaţa, întrucât e mai redusă circulaţia la acea oră. Jim se ferea să-i arate prietenului său uriaşul trafic aerian care dădea în orele de aglomeraţie impresia unui bâlci cu tot felul de căluşei şi bărci zburătoare. De aceea ora 6 i se păru cea mai nimerită pentru a-l scoate pe Bob „în lume”.

Răsăritul soarelui prevestea o zi frumoasă. Vrăbiuţe zburdalnice îşi începură de mult cearta lor matinală. Un aer proaspăt înviora plămânii. Bob se simţea bine. Primul elicopter care apăru pe cerul dimineţii nu-l impresionă cu nimic pe Bob. Zburase şi el pe un asemenea aparat. Jim răsuflă uşurat. Când apăru un alt elicopter, şi altul, şi altul, când văzduhul părea că fierbe de zumzetul elicelor, Bob îşi întrebă prietenul:

— Spune-mi, Jim, lor li se pare mai comod mijlocul ăsta de locomoţie?

Jim nu ştiu ce să-i răspundă.

— Da. Le place pentru că foloseşte drumul drept. Nu trebuie să ţină seamă de întortocherea străzilor, ca automobilele.

La un moment dat, un elicopter păru că se înşurubase în aerul de deasupra lor. Bob şi Jim priviră în sus. De abia la prânz, văzându-şi poza în prima pagină a ziarului, au înţeles că au fost fotografiaţi cu ajutorul unui puternic teleobiectiv de către un reporter ingenios căruia nu i se admise intrarea în spital.

Făcură haz de ingeniozitatea foto-reporterului: „Nu se poate spune că ăsta şi-a întrecut strămoşii. E la fel de îndrăzneţ ca predecesorii săi. Dispune însă de o tehnică superioară. Îndrăzneala reporterilor a rămas aceeaşi!”

După prânz, la umbra perdelelor apărătoare de soare, în timp ce cei doi prieteni îşi sorbeau cafeaua, medicul-şef îşi scotea din garaj automobilul său aerian. Era tot un elicopter, clar avea aspectul unei limuzine elegante, putând la fel de bine, strângîndu-i-se elicea, să meargă

pe strada ca orice altă limuzină.

Bob răspunse la salutul medicului şi continuă să-l privească. Prin parbrizul lăsat se vedea că medicul, în timp ce-şi punea mănuşile la volanul elicopterului, vorbea prin radio cu soţia sa:

— Dragă, eu nu voi putea fi la ora 8 acasă. Sunt la Johnson. Redactăm împreună conferinţa de mâine. Fii te rog bună şi iasă deschisă banda de magnetofon a radioului să înregistreze concertul simfonic transmis de la Paris. Îl ascult seara când mă întorc, sau mâine, când voi avea mai mult timp. N-aş vrea să-l pierd. Good bye!

Când era gata să decoleze, se apropie în grabă de portiera elicopterului o soră îmbrăcată de drum.

— Doctore, o clipă te rog! Fii bun şi ia-mă şi pe mine. Sunt în întârziere. Am bilet la meci pentru ora 5. Mă laşi La „Corso”. Tot câştig din timp.

— Cred că nu mai prinzi începutul meciului. Mai deranjezi şi pe alţi spectatori. Mai bine rămâi aici să-l vezi prin televizor.

— Nu, doctore. Ia-mă că întârzii doar puţin! Nu-mi trebuie un meci televizat. Mie-mi place să strig, să fac gălăgie. Eu îmi susţin echipa.

Ei, hai, repede, vino!

Bob îl privi pe Jim: „Ca pe timpul meu”.

— Întocmai, Bob. Tehnica se schimbă mai repede decât oamenii. Omul, din păcate, evoluează mai încet. Gălăgie la meciuri se făcea şi pe timpul nostru, conchise Jim.

*

* *

Ieşirea pe stradă a însemnat adevărata punere faţă în faţă cu noua realitate. Îmbrăcămintea oamenilor, mai ales a femeilor, afişele care te îmbiau la excursii în lună, ochelarii pentru vizibilitate în întuneric, străzile cu circulaţia lor în sens unic, cu pasaje subterane sau aeriene pentru pietoni, populaţia de toate rasele, negri, albi, galbeni, sosiţi de pretutindeni, căci distanţele au

fost suprimate datorită mijloacelor de transport ultrarapide, – iată ce l-au pus la grea încercare pe Bob. Dar Bob a rezistat. Greu la început, din ce în ce mai stăpân pe sine, pe rânduirea gândurilor, pe deprinderea ritmului. Bob lupta să învingă.

La braţul lui Jim. Bob umbla cu sfiiciunea şi stângăcia unui ţăran sosit în vizită la nişte rude dintr-un oraş mare. Fiecare lucru nou pe care-l vedea, şi care pentru Jim nu mai însemna nimic, pe el îl uimea. Jim simţea întreaga nelinişte a prietenului său, îl înţelegea, îl durea chiar fiecare strânsoare a braţului, pe care, în mod reflex, Bob i-o aplica. Nu-l durea în sensul obişnuit al noţiunii de durere, ci ca o semnificaţie a faptului ca pentru Bobadaptarea se face greu. Fiecare strânsoare a braţului îl făcea să se oprească, să încetinească ritmul paşilor. Sărmanul Bob! E atât de greu să-ţi; ajungi din urmă timpul cînd l-ai pierdut! Amândoi înţelegeau prea bine acest lucru. Iar Bob voia să se vindece cât mai repede de ceea ce medicii au numit „maladia adaptării la anul 2000”. Să se vindece şi apoi să reintre în ritmul obişnuit al muncii. Să fie folositor vieţii, căreia nu i-a dat încă nimic.

— N-am contribuit cu nimic la eforturile semenilor mei. Eu n-am făcut decât să le dau griji. E drept că omul se naşte debitorul societăţii, că începutul vieţii îl găseşte primind totul din partea semenilor săi. Dar, o dată cu vârsta, el devine, la rândul său, creditorul societăţii, înapoind ceea ce a primit. Desigur, unii rămân toată viaţa debitori. Aceia sunt pacostea omenirii. În schimb, există alţii care, din nimicul pe care l-au primit, găsesc totuşi resurse să înapoieze însutit sau chiar înmiit. Ei reprezintă mândria societăţii. Ca ei voiam sa ajung. Să dau, să realizez ceva măreţ. Să contribui la progres, la bunăstare. Stupidul accident mi-a curmat viaţa, chiar dacă nu mi-a dat în schimb moartea. Ce nenorocire! Ajută-mă, Jim! Tu eşti singurul care mă poţi ajuta. Nu mă

lăsa sa trec prin viaţă cum trec anormalii, nebunii, paraliticii. Mai există în mine destule forţe pe care somnul le-a slăbit, dar nu mi le-a topit. Ajută-mă să-mi revină măcar o parte din entuziasmul tinereţii mele. Îţi aduci aminte de vara lui 1955? De ce nu m-am putut bucura şi eu de viaţa pe care întreaga omenire a început s-o trăiască în era paşnică a energiei atomice. Ah, Jim, sunt un antediluvian…

Lui Jim, vorbele prietenului îi storceau lacrimi. Bob însemna tinereţea, facultatea, sportul, greutăţile şi bucuriile tinereţii lor de studenţi săraci, dragostea. Nu-i răspunse nimic. Crezu nimerit să-l conducă prin cartierul Universităţii, sa revadă locurile pe unde umblase pentru ultima oară în urmă cu 45 de ani. Dorea să-l supună şi acestei grele încercări. Să vadă cum reacţionează. De altfel, aceasta urmărea şi medicul de la spital care-i spusese: „Introdu-l treptat în viaţă! Ia-o de la capătul lăsat rupt atunci! Dar fii cu grijă! Fii prudent! Nu-i crea seisme prea violente!”

Se apropiară încet de cartierul mai liniştit şi cu mai multă verdeaţă. Casele nu şi-au prea schimbat înfăţişarea. Numeroasele binefaceri ale erei atomice: caloriferul atomic, aerul condiţionat, televizorul nu reclamă reclădirea sau amenajarea specială a locuinţei. Astfel că toiul mai purta multe dintre urmele trecutului în acest cartier, unde mai ales zgomotul vehiculelor aeriene şi elicopterul oprit în loc deasupra unei grădini dădea nota prezentului.

Era interesant de urmărit tabloul elicopterului pironit parcă deasupra unei grădini, unde o fată, lungită într-un şezlong, lăsase cartea din mână pentru a vorbi cu băiatul care pilota.

— Dacă nu zăboveşti mult, te aştept! îi spuse el.

— Vin îndată!

Şi peste câteva clipe, ceea ce văzu Bob şi-l uimi cu toate că pe Jim îl lăsase nepăsător, cred ca l-ar fi uimit

din cale afară până şi pe Shakespeare.

Se juca în faţa ochilor săi o scenă demnă de Remeo şi Julieta anului 2000. Băiatul îi aruncă fetei o scară de frânghie, iar fata îmbrăcată de plimbare, o escaladă cu obişnuinţa unui actor de circ.

Porniră mai departe urmărind elicopterul de culoare vişinie pierzându-se în albastrul senin al cerului. Deodată, Bob se opri. Jim îşi simţi braţul smucit. Se uita Ia Bob care pălise şi privea ţintă înainte. Peste drum mergea o fată ca de vreo 18 ani. Era blondă şi frumoasă. Bob se desprinse de Jim şi, traversând în grabă strada, strigă ca un ieşit din minţi: „Joyce!”

Fata se opri, mai mult înspăimântată. Bob o apucă de mână, încercă să-i sărute mâna. Fata se împotrivi. O îngrozeau privirile lui. Jim crezu de cuviinţă să intervină. Vru să-şi tragă prietenul de o parte, să-i vorbească, să se înapoieze acasă. L-a obosit prea mult plimbarea. Ceru scuze fetei. Bob însă continua să spună cu buzele tremurând:

— Joyce, Joyce…

Fata îşi recăpăta calmul.

— Da. Mă numesc Joyce. Dar pe dv., îmi pare rău, nu vă cunosc.

— Eu sunt Bob. Am fost prieteni…

Jim se îngrozi. Prietenul său avea halucinaţi. Îşi scoase pălăria, se scuză şi porni trăgându-l pe Bob cu mare forjă. Bob, cu capul întors, striga fetei: „La revedere, Joyce”.

Jim fierbea de ciudă. Se dăduse în spectacol cu un nebun. Iar Bob, bunul său prieten, e pierdut pentru totdeauna. În zadar toate eforturile depuse! Bob n-a rezistat încercării. Îi va spune medicului. Se grăbiră spre spital. Pe drum, Bob părea bolnav. Paloarea nu-i dispăruse şi rostea încă fără şir numele lui Joyce.

Seara care urmă, fu zbuciumată pentru toţi. Pentru Bob, pentru Jim şi oricât de ciudat ar părea, chiar şi

pentru Joyce.

În creierul lui Bob, amintirile se răscoliră. Revăzu strada şi casa unde o condusese cândva pe Joyce. Era prin cartierul universităţii, va face neapărat o vizită. Greul consta în faptul că trebuia să se sustragă supravegherii personalului din spital.

A doua zi dimineaţă, furişându-se pe poarta din spate a grădinii, Bob plecă din spital înaintea sosirii lui Jim. Se îmbrăcase cu grijă şi o porni spre casa lui Joyce, a fetei pe care o îndrăgise în tinereţe.

La intrare îi deschise o femeie care-l invită să ia loc, nedumerită de această vizită matinală a unui necunoscut.

Aşezat în fotoliu, Bob căuta să-şi rânduiască gândurile. Nu prea era multă limpezime în creierul său. De-abia acum va căuta să re stabilească ordinea lucrurilor. Va vorbi cu Joyce sau despre Joyce? Le va spune starea în care se află. Va povesti totul. Uşa se deschise şi o femeie ca de vreo 40 de ani intră în cameră. Bob se ridică, îngăimă câteva cuvinte şi, tot privind chipul femeii, începu cu glas tremurând ceva ce semăna a spovedanie.

— N-aş vrea să vă deranjez…

Femeia se aşeză în fotoliul din faţa sa. Părea plină de bunăvoinţă.

— Luaţi loc! Păreţi foarte obosit.

Bob se reaşeză şi reluă firul întretăiat al vorbelor.

— Îmi pare rău că vă supăr cu o chestiune personală, la o oră atât de nepotrivită. Cred însă că pentru ceea ce am de spus, pentru mine cel puţin, nu cred să existe vreo oră potrivită.

Faţa femeii începu să fie cuprinsă de mirare. Cine era acest bărbat? De ce o oprise ieri pe Joyce pe stradă? Ce dorea? Unde voia să ajungă?

— În această casă nu este prima oară că intru. Am condus aici, în urmă cu 45 ani, pe prietena mea Joyce, după ce jucasem o partidă de tenis. Eram pe atunci

student la politehnică. Tocmai terminasem ultimul an. E mult de atunci…

— Aţi cunoscut-o deci pe mama mea. Pe Joyce Douglas.

— Da, am cunoscut-o. A urmat apoi stupidul accident care m-a scos din viaţă pentru 45 de ani.

— Sunt foarte impresionată. Mama mea vorbea adesea de această nefericită întâmplare. Aţi căzut cu un avion, în timpul stabilirii unui record de viteză. Vă numiţi deci Bob, Bob Cooper…

— Întocmai. Sunt Bob Cooper. Sunt încântat. Mai mult înduioşat pentru că timpul n-a putut şterge numele meu cel puţin în acest loc. Sunt într-adevăr Bob Cooper, fost pilot de încercare la uzina bunicului dv.

Gazda îşi recăpătase liniştea. Privi pe omul din faţa ei. Un amestec de bătrâneţe şi tinereţe. Bărbatul avea ceva ciudat întrânsul. Ceva ce te împiedica să-i poţi aprecia vârsta. Părea de cel mult 50 ani, cu părul argintiu şi tenul proaspăt. N-avea vârsta actelor sale. Şi era totuşi de seama mamei ei, deci cu 25 de ani mai în vârsta decât ea. Îl privi uimită.

— Nu numai atât. Dar vă pot arăta că în albumul mamei mele, la începutul primelor pagini, e prinsă şi o fotografie în care dv. şi mama, plini de tinereţe, vâsliţi împreună, într-un schiff.

Bob rămase uimit. Îl pofti să treacă în camera alăturată, căută albumul şi îi arătă poza. Pe Bob îl podidiră lacrimile. Un nod urca şi cobora încleştându-i gâtlejul. Gazda reluă:

— Fiica mea, Joyce, cea pe care aţi întâlnit-o ieri pe stradă, a făcut legătura între figura dv. Şi această poză pe care o cunoştea din album.

— Fata dv? murmură Bob gândind. A treia generaţie!

— Da. Fata mea. I se întâmplă adesea ca mătuşile sau unchii ei să-i spună: „Tu parcă ai fi bunică-ta!”, într-atât este de izbitoare asemănarea cu bunica ei, al cărui nume

îi şi poartă.

Bob îndrăzni să întrebe:

— De ce i-aţi pus acelaşi nume?

Întrebarea fu prea directă. Ochii femeii se umplură de lacrimi. După o scurtă tăcere, Bob află şi acest amănunt.

— În anul 1980, cu trei ani înaintea naşterii fiicei mele, mama mea plecă împreună cu tatăl meu şi un grup de prieteni să-şi petreacă revelionul în Lună. Era ceva la modă pe atunci. Era mult prea original ca să poţi rezista tentaţiei. S-a întâmplat însă ca, la jumătate oră după decolarea rachetei, să se producă accidentul. Totul se petrecu fulgerător. Racheta se ciocnise de un satelit artificial, al Pământului. Drama s-a consumat într-o miime de secundă. — Aici o înecă plânsul.

— Şi în ploaia de meteoriţi ce cădea, ca un joc de artificii asupra Pământului, se găseau şi bucăţi din pasagerii rachetei. Era tristul revelion al anului 1980.

Se aşternu din nou tăcerea. Nenorocirile nu-i scutiseră pe aceşti doi oameni care stăteau faţă în faţă.

Evoluţia tehnicii atrage după sine, din păcate, şi o evoluţie a accidentelor. Pe lângă miile de binefaceri ale progresului, apăreau în schimb o mulţime de accidente inerente. Tehnica securităţii şi a prevenirii accidentelor luase un avânt nemaicunoscut. Totuşi, unele accidente continuau să zdruncine liniştea omenirii ce se bucura de avantajele erei atomice.

„Şi e firesc – gândea Bob fără s-o spună cu glas tare – să fie aşa. E adevărat că strămoşii nu se călcau unul pe celălalt mergând cu carul cu boi sau nu-şi primejduiau viaţa aprinzând pentru gătit focul de vreascuri. Şi totuşi, chiar în trecut, lumea n-a renunţat la folosirea gazelor lichefiate, cu toate că unele gospodine neglijente îşi aruncau casa în aer din neatenţie. Progresul cere şi o creştere a răspunderii. Mai multă atenţie te scuteşte întotdeauna de neplăcerea accidentelor”.

În ceea ce priveşte accidentul care o pierduse pe iubita

sa Joyce, doar neatenţia le-a curmat viaţa. Grupul trebuie să fi fost pornit pe distracţie, aşa cum se întâmplă când pleci într-o vacanţă. În asemenea prilejuri, veselia şi neatenţia se molipsesc deopotrivă. Pilotul trebuie să se fi lăsat şi el antrenat de aceeaşi stare de spirit. Accidentul se datora pilotului şi nu progresului tehnic. Nenorocirea cădea pe seama omului. Şi cu toate că pe femeia din faţa sa, din motive subiective lesne de înţeles, progresul părea s-o sperie, Bob – omul care dormise 45 de ani – se străduia să-i demonstreze firescul unui asemenea voiaj şi plăcerile pe care le procură o călătorie interplanetară. Tocmai el! Omul care dormise atâta vreme. Îl surprinse pe el însuşi curajul atitudinii sale. Constata cu bucurie că progresul nu-l sperie. Bob îşi dădea seama că se simţea adaptat noului. În casa asta prinsese puteri sporite. În ciuda spovedaniei a două nenorociri curajul său totuşi parcă sporise.

Ridică privirile, când gazda sună pentru a o chema pe Joyce. Din cealaltă cameră intră Joyce semănând leit cu bunica ei, în vorbă şi atitudini.

— Hello! Aici mi-e mai la îndemâna să vă vorbesc. Nu ştiu cum, dar eram sigură că mă luaţi drept bunica, lucru ce nu mi se întâmplă prea des la vârsta mea…

Zâmbi răutăcioasă.

— Te rog să mă scuzi. E însă tare greu să te stăpâneşti, când impulsurile îţi pornesc deodată din creier şi din inimă, din străfundurile amintirilor. Încă o dată, te rog, iartă-mă!

— Ah, nu face nimic! Nu sunt deloc supărată. Ba chiar m-a amuzat.

— Îi seamănă grozav bunicii, interveni maică-sa. S-au transmis într-însa toate apucăturile vechilor pionieri din care se trage la origine, familia noastră. E la fel de îndrăzneaţă şi se poartă băieţeşte întocmai mamei mele…

Apoi adresându-se fetei.

— Joyce, să-i spun oaspelui nostru ce-ţi trece prin gând?

— Spune-i!

— Vrea să se angajeze şefă de staţie pe o navo-staţie. Urmează! acum la un institut special pentru pregătirea personalului de deservire a unei asemenea gări agăţate undeva între cer şi pământ.

— Ce ţi se pare curios, mama? Cu siguranţă că dumnealui mă înţelege. Se poate ca pe dumnealui să-l interesele chiar problema locuirii permanente în Lună, ceea ce constituie astăzi tema congresului mondial al astro-biofizicienilor de la Paris. Ce te miră că vreau să fiu „şefă de gara”, cum spune tăticu? Mie-mi place. Asta e principalul. Nu-i aşa? Cred că-mi daţi dreptate!

— Da, Joyce! Eu îţi dau dreptate. Te înţeleg şi îţi urez mult succes!

Bob găsi că lungise destul prima sa vizită. Îşi ceru scuze, mulţumi de primire şi îşi luă rămas bun cu promisiunea că va mai reveni. La plecare, îi strânse din nou mâna lui Joyce.

— Succes, fetiţo! Eu te înţeleg…

Fata îi zâmbi. Acelaşi chip tânăr şi frumos. Numai soare şi zâmbet. Doi ochi albaştri. Joyce!

*

* *

Când Jim sosi alarmat să vadă dacă prietenul său se înapoiase între timp la spital, de unde evadase atât de misterios în cursul dimineţii, Bob îl luă în primire încă de la uşă:

— Jim, nu mă întreba nimic. Doar eu am de aflat lucruri noi. Pentru mine, chiar evenimentele vechi de decenii sunt noutăţi. Fii te rog bun, ia loc şi vorbeşte!

Jim fu plăcut impresionat de această trezire, de această poftă de viaţă a prietenului său. Bob renăştea.

— Jim, spune-mi te rog, ce s-a mai întâmplat în tot

acest timp? Război a fost?

— Nu, Bob. Război n-am mai avut. Ultimul război a fost acela pe care-l ştii şi tu: în 1933—1945. De atunci, după înfrângerea fascismului, ordinea marilor puteri în lume a fost schimbată şi pe arena politică, forţele democraţiei au învins necontenit şi pretutindeni. E drept că au mai izbucnit două războaie, dar din fericire cu caracter local, în Coreea şi în Vietnam. Dar stai, ce-ţi vorbesc eu de astea?Doar le-ai mai apucat şi tu. Altele n-au mai fost.

Bob privi neîncrezător.

— Cum se poate una ca asta !?

— Foarte simplu. Îţi aminteşti de felul în care ni se vorbea despre obţinerea unor victorii uşoare şi rapide prin nimicirea celor ce nu se supun ordinelor americane?

— Da. Îmi amintesc. Se vorbea de avioane încărcate cu bombe atomice, zburând la mari înălţimi şi trebuind să pătrundă pe neobservate deasupra teritoriului sovietic…

— Exact. Ei bine, dragul meu, toate aceste planuri au suferit un faliment total. Au plesnit ca nişte băşici de săpun, când sutele de milioane de oameni din toate ţările globului au susţinut propunerile de pace ale Uniunii Sovietice.

— Şi a fost pace?

— Ascultă ce-ţi spun. Mişcarea împotriva folosirii armei atomice şi armei cu hidrogen, precum şi lupta pentru încetarea cursei înarmărilor cu mijloace de exterminare în masă, a cuprins toate popoarele lumii. Într-un astfel de climat, în ceasul al doisprezecelea, omenirea şi-a dat scama de grozăviile unui război atomic. Şi conducătorii de state şi-au pus pe drept cuvânt problema: nu este totul să fii în stare să declanşezi un atac atomic, ci să fii în stare să primeşti şi să rezişti unui asemenea atac. În faţa unei eventualităţi atât de înfricoşătoare, înţelepciunea omenească a triumfat. Greu la început, apoi treptat, treptat, situaţia internaţională s-a destins. Nimeni nu dorea să cadă victimă unei explozii atomice.

Nu-i surâdea nimănui să vadă planeta sau doar o parte a ei prefăcută în cenuşă radioactivă. Aşa ca război n-a mai fost.

Bob rămase o vreme tăcut. În creierul său se înregistrau toate aceste noutăţi, vechi de peste patru decenii. Şi când gândurile i se limpeziră asupra acestei probleme arzătoare, atât de frumos rezolvată, o altă curiozitate îl îndemnă să întrebe:

— Spune-mi, Jim, cine a ajuns primul în Lună? Ruşii sau noi?

— O, ce copil eşti! Cum poţi să mai pui asemenea probleme. În primul rând, află că în urmă cu ani, cam prin 1957, a avut loc desfăşurarea în comun a unor cercetări geofizice mondiale. Asemenea „Ani geofizici" ca şi „congrese ale atomiştilor" s-au ţinut cu regularitate. Colaborarea internaţională se desfăşura în toate domeniile. Iar pentru că mă întrebi de primul zbor în Lună, află că după ce s-au trimis câteva rachete experimentale teleghidate, fără oameni, s-a trecut apoi la racheta cu pasageri. Cine au alcătuit-o? Şase oameni: un american, un francez, un rus, un chinez, un englez şi un negru.

— Un negru!?

— Da. Ce te miră? Adică, da. N-ai de unde să ştii. Măi, Bob, multă istorie trebuie să fac eu cu tine!

— Nu te supăra, Jim! Pe cine vrei să întreb? Eşti singurul om faţă de care nu mi-e ruşine că am dormit atâta timp. Tu m-ai cunoscut şi înainte…

— Nu face nimic, Bob. Nu face nimic. Iartă-mă dacă te-am supărat. Ei bine, atunci lasă-mă să continui! Ţin-te bine! Trebuie să ştii ca pe lume nu mai există colonii.

— Cum?!

— Ce-ai auzit. Coloniile au devenit state independente. Colonialismul a dispărut. Cât despre negrii noştri, tu ştii ce culoare are vicepreşedintele statului nostru?

— N-o fi negru!

— Ba da. Întocmai.

Jim se amuză de mutra lui Bob.

— Bob, ţi-aş spune şi altele, dar mi-e frică să nu adormi iarăşi.

— Mii de draci! dacă ăsta mai e timp de dormit! Spune mai departe! — strigă Bob înviorat.

— Cu negrii, lucrurile au început simplu. Mai întâi, o studentă a cerut să fie admisă la universitate alături de albi. Cazul ei a făcut vâlvă. Ea îşi pretindea un drept constituţional. Apoi o altă negresă n-a vrut să cedeze locul în autobus unui bărbat alb.

— Legea segregaţiei…

— Exact. Văd ca o mai ţii minte. Numai că împotriva boicotului pe care au început să-l facă negrii, n-au existat legi. Şi apoi, intervenţia unor personalităţi de culoare, cărora li s-au ataşat personalităţi progresiste din ţara noastră şi din lumea întreagă, precum şi răsunetul iscat în lume, au determinat temperarea rasiştilor noştri. Totul trebuie, bineînţeles, încadrat în suflul nou ce începuse să străbate omenirea.

— Trebuie să fie minunată viaţa astăzi.

— E bine să trăieşti astăzi. Dar să ştii, mai sunt multe de făcut pentru a fi într-adevăr minunată. Totul datorăm gândirii sănătoase a acelor care au înţeles la timp ca ştiinţa trebuie pusă doar în slujba omului şi că cei ce muncesc au dreptul să se bucure de roadele muncii lor. Dar stai, Bob, tu ştii câte ore se munceşte astăzi?

— Nu. Spune tu.

— 4 ore pe zi. Iar sâmbăta şi duminica e repaus oficial.

— Şi în timpul liber ce faci?

— Faci ce vrei, ce-ţi face plăcere. De pildă, dacă pleci vineri la prânz să vezi piramidele, poţi să fii în aceeaşi seară la Paris, la un concert; a doua zi, la Pekin şi duminica, să schiezi în Antarctica. Luni eşti înapoi şi lucrezi de la 9 până la 13 la prânz.

— Îţi baţi joc de mine!

— Cum îţi închipui că aş îndrăzni. Toate acestea sunt realităţi.. Munca a încetat să mai fie o obligaţie grea. Ea a devenit pentru toţi o chestiune strâns legată de fericirea şi dezvoltarea multilaterală a individului şi a colectivului. Toate acestea sunt rezultatele noii orânduiri a societăţii omeneşti şi a ştiinţei puse în serviciul omenirii. Ştiinţa şi tehnica au progresat uimitor. Parcă pe tine, cine te-a trezit la viaţă? Oare nu ştiinţa?

Bob rămase îngândurat, copleşit de cele auzite. Îl cuprinse din nou un fel de tristeţe. Dar o alungă de îndată. I se părea că nu merită să se bucure de toate aceste binefaceri. Venise la de-a gata. Nu participase deloc la toate strădaniile omenirii. Simţea că are de plătit o datorie. O va plăti.

*

*   *

Cu toate că, la consultul medical, lui Bob i s-au dat numeroase sfaturi, cel mai bun a fost omis. Nimeni nu putea să prevadă întâlnirea bolnavului cu „copia” reală a vechii lui iubiri. Însemnătatea acestei întâlniri a marcat răscrucea vieţii sale. Bob a redevenit un om. S-a trezit de-abia acum. Nu era mai nenorocit decât alţii. Se gândi la Joyce-bunica. Ea nici măcar mormânt n-avea. Avea el oare dreptul să se considere nenorocit, învins? Nu! Şi pentru aceasta îşi căuta argumentele. Oare bătrâneţea înseamnă ceva când ai un ţel de îndeplinit? Oare pe Beethowen l-a învins surzenia sau l-a împiedicat să dea altora muzica sa optimistă şi viguroasă? Oare pe scriitorul Ostrovski sau pe matematicianul Pontriagnin i-a învins orbirea? Oare pe Alexei Meresiev pilotul de vânătoare, sau pe chirurgul Bogoraz, lipsa picioarelor i-a împiedicat ca faima muncii lor să ajungă mai departe decât a celorlalţi oameni valizi? Oare Helene Keller sau Olga Skorohodova, surdo-mute şi oarbe, n-au izbutit să devină celebre ca scriitoare? Nu! Nu am niciun drept să

mă plîng. Trebuie sa muncesc! Am dormit destul! Sunt destul de odihnit. Trebuie să-mi găsesc un te!! Ce spunea Joyce că se face? Şefă de gară interplanetară? Bravo ei! Ce mai spunea că se discută la Congresul mondial al astro-biofizicienilor? Condiţiile de locuit permanent în Lună? Teribil de interesant!

Cuprins de aceste gânduri, sună sora. Când aceasta intră, el o întrebă unde se ţine Congresul astro-biofizicienilor. Surprinsă de întrebare, ea răspunse că nu ştie. Îi recomandă, în schimb să întrebe pe un student care-şi făcea stagiul în spital. Acesta îi oferi ziarul şi îi arătă şi darea de seamă a congresului ţinut la Paris. Bob citi pe nerăsuflate. Congresul decisese alcătuirea unui comitet de acţiune, a cărui activitate se va desfăşura zilnic în mai multe capitale, iar la New York în "210-th Avenue" nr. 6.

Bob se îmbrăcă şi porni într-acolo. De la intrare văzu că putea fi ales pe drept cuvânt decan de vârstă printre cei ce cereau informaţii. Toţi erau tineri entuziaşti. Puteau să-i fie nepoţi dacă socoteai numărul anilor. Bob avea în schimb, entuziasmul tinereţii. Se adresă unui funcţionar şi ceru un prospect. Se interesă şi de înscrierile voluntarilor. Răzbind prin aglomeraţie, ajunse să capete un prospect. Îl împături, îl băgă în buzunar şi plin de nerăbdare se îndreptă spre spital, unde avea să-l răsfoiască.

(Continuare în numărul 16)

Rugăm cititorii să ne trimită impresiile și sugestiile lor asupra lucrărilor publicate în colecția noastră pe adresa: București, Raionul I. V. Stalin, Casa Scînteii, Piața Scînteii Nr. 1, Redacția revistei „Știință și Tehnică". Telefon 7.60.10 int. 1571 - 1164.

Colecția „Povestiri științifico-fantastice" apare la 1 și 15 ale fiecărei luni, în 32 pagini, prețul de 1 leu exemplarul.

Abonamentele se fac la oficiile poștale, factorii poștali și difuzorii voluntari din întreprinderi și instituții.

Prețul abonamentelor:

3 luni	6 lei
6 luni	12 lei
1 an	24 lei

APARE DE DOUĂ ORI PE LUNĂ - PREȚUL 1 LEU